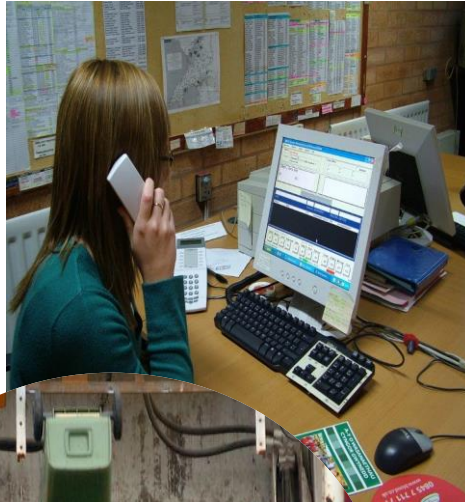

Cynllun Pobl

2016 - 2018

Datblygu'r gweithlu a chefnogi'r diwylliant sydd ei angen i sicrhau bod pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym ni yn ei wneud

CYFLWYNIAD

Mae'r Cynllun Pobl hwn yn gosod y cyfeiriad ar gyfer datblygu'r gweithlu am y cyfnod 2016-2018 er mwyn gallu cwrdd ag anghenion Pobl Gwynedd. Mae'n edrych ar gyflwyno casgliad o drefniadau gwaith, ymddygiadau a diwylliant fydd yn caniatáu i ni roi pobl Gwynedd yn ganolog ar bob adeg. Hefyd, mae'r Cynllun yn adnabod y meysydd i'w datblygu er mwyn ymgynraedd at y weledigaeth hon.

Mae pob gwasanaeth a ddarperir gan y Cyngor yn ddibynnol, i wahanol raddau, ar ei staff. Mae sicrhau gweithlu priodol er mwyn cwrdd â'r heriau yn holl bwysig i wireddu gweledigaeth y Cyngor i'r dyfodol.

Pwrpas y Cynllun Pobl

Mae Pobl Gwynedd yn disgwyl ac yn haeddu'r gwasanaethau gorau posibl ac mae ansawdd y gweithlu y mae'r Cyngor yn ei gyflogi yn ffactor pwysig yn hyn. Mae ystyried y ffordd mae'r Cyngor yn recriwtio a dewis staff, datblygu eu sgiliau a sicrhau bod ganddynt y gallu i weithredu i'w llawn potensial, mewn awyrgylch diogel, yn allweddol.

Mae'r Cynllun Pobl yn gosod rhaglen o waith datblygol a luniwyd gyda'r bwriad o alluogi'r Cyngor i greu'r gweithlu mwyaf addas i;

- wireddu blaenoriaethau Cynllun Strategol y Cyngor
- gwrdd â'r heriau sy'n deillio o'r sefyllfa ariannol

gael gwared a'r rhwystrau sy'n atal y gallu i gyflawni anghenion pobl Gwynedd

Mae'r Cynllun wedi'i seilio ar y penawdau isod:

- ❖ **Y GYRRWYR - PAM FOD ANGEN Y NEWIDIADAU YN Y CYNLLUN HWN?**
- ❖ **YR UCHELGAIS - BETH YW'R GOFYN?**
- ❖ **Y RHAGLEN WAITH - BETH SYDD ANGEN EI WNEUD I GYRRAEDD YR UCHELGAIS**
- ❖ **CYFRIFOLDEBAU - PWY SY'N GYFRIFOL AM WEITHREDU'R CYNLLUN HWN?**
- ❖ **Y MESURAU - SUT YDAN NI'N GWYBOD BOD NI'N LLWYDDO?**

Y GYRRWYR

PAM FOD ANGEN Y NEWIDIADAU YN Y CYNLLUN HWN?

Cynllun Strategol y Cyngor

Cefnogi Pobl Gwynedd i ffynnu mewn cyfnod anodd

Mae gan Gynllun Strategol y Cyngor gyfres o weledigaethau sydd yn disgrifio'r gwahaniaeth mae'r Cyngor eisiau ei wneud o fewn meysydd penodol. Un o'r prif feysydd yw "Diwylliant a Threfniadau Busnes y Cyngor" gyda'r weledigaeth o sicrhau bod "Pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud". Y deilliannau ar gyfer y weledigaeth hon yw:

Ffordd Gwynedd

Ffordd Gwynedd yw'r enw a roddwyd ar y "ffordd" y bydd Cyngor Gwynedd yn sicrhau ei fod yn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym yn ei wneud. Fel corff sydd yn bodoli i wasanaethu pobl Gwynedd, fe ddylai'r diwylliant a'r trefniadau gwaith gefnogi'r nod hwn.

Mae'r Strategaeth yn adnabod nifer o feysydd sydd angen sylw os ydi'r Cyngor am ddilyn Ffordd Gwynedd yn llwyddiannus. Adnabuwyd meysydd penodol sy'n gysylltiedig â'r gweithlu o fewn Strategaeth Ffordd Gwynedd, fel:

- Arweinyddiaeth
- Rheolwyr
- Staff
- Trefniadau Ymgysylltu
- Cyfundrefn Perfformiad
- Trefniadau Llywodraethu
- Trefniadau Darparu Gwasanaethau
- Polisiâu
- Cyfundrefnau Cyflogaeth

Mae hyn yn cynnwys cynnal adolygiad o wasanaethau presennol fydd yn anorod yn arwain at newid diwylliant.

Mae'r Cynllun Pobl yn cynnwys y gwaith sydd angen ei wneud dros y blynyddoedd nesaf er mwyn sicrhau bod y meysydd penodol hyn yn cyrraedd y safon angenrheidiol i gefnogi Ffordd Gwynedd.

FFORDD GWYNEDD

Fel rhan o reolaeth adnoddau dynol yn y Cyngor cesglir nifer o fesurau allweddol sydd yn cael eu defnyddio i asesu effaith ac fel tystiolaeth i osod cyfeiriad.

Sefyllfa Ariannol

Mae'r Cyngor yn wynebu heriau ariannol digynsail yn ystod cyfnod y Cynllun Pobl hwn. Mae gostyngiad yn y gyllideb ynghyd â chynnydd mewn galw am wasanaethau yn ein gorfodi i ymgynraedd at fwy o arloesi, hyblygrwydd ac effeithlonrwydd. Golyga hyn bod angen i staff ddatblygu ac ymarfer sgiliau newydd.

Mae'n anochel y bydd y cyni ariannol a chyflwyno dulliau newydd o weithio yn arwain at weithlu o faint llai. Bydd yn angenrheidiol sicrhau y gall y Cyngor gefnogi gweithwyr i barhau mewn cyflogaeth, bo hynny o fewn neu thu hwnt i'r Cyngor.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae dyletswydd ar y Cyngor i weithredu yn unol a'r egwyddor o ddatblygu cynaliadwy, sef ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu ac hynny heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion.

Mae angen i'r Cyngor ystyried pwysigrwydd yr effaith hirdymor y caiff y datblygiadau arfaethedig yn y Cynllun hwn yn unol a gofynion y Ddeddf.

Ymgysylltiad Staff

Yn ystod cyfnodau o newid mae'n bwysig cynnal lefelau uchel o ymgysylltiad staff. Er mwyn lleihau'r effaith y gall ansicrwydd ac ansefydlogrwydd y blynyddoedd nesaf eu creu, bydd yn angenrheidiol gweithio'n galed ar bob agwedd o ymgysylltiad staff. Heb staff ymgysylltiedig yn hyrwyddo newid mae'n annhebyg y bydd y Cyngor yn llwyddo i gyflawni ei gynlluniau.

Gwerthoedd y Cyngor

Mae'r Cynllun Pobl hwn yn datgan sut y byddwn yn cefnogi ein gweithlu i ddatblygu er mwyn cwrdd â heriau mewn modd sy'n cefnogi ein gwerthoedd. **"Parch, Gwasanaethu, Positif, Gweithio fel Tîm, Gwerth am Arian"** yw'r gwerthoedd gaiff eu harddel gan staff y Cyngor.

Mae Cyngor Gwynedd yn sefydliad cymhleth ac amrywiol. Os yr ydym am alluogi ein gweithlu i weithio'n effeithiol ar draws ein hystod eang o weithgareddau, mae'n rhaid i ni fod yn glir ynghylch y ffordd yr ydym yn gweithio, a'r gofynion sy'n ddisgwyliedig i'r dyfodol

YR UCHELGAIS -

BETH YW'R GOFYN?

Roedd canfod y sefyllfa bresennol yn allweddol fel man cychwyn i adnabod lle sydd angen newid er mwyn cwrdd â gofynion y dyfodol. Gwnaed hyn trwy siarad ag arweinwyr, staff a rheolwyr ar bob lefel o'r Cyngor. Drwy ddefnyddio'r holl wybodaeth sydd ar gael a thrwy edrych mor fanwl ag sy'n bosib i'r dyfodol mae'r amcanion isod wedi'u hadnabod fel rhai sy'n cwmpasu'r newidiadau a fydd yn angenrheidiol i'w cyflawni er mwyn sicrhau ein llwyddiant i'r dyfodol. Mae'r paragraffau isod sy'n amlinellu'r uchelgais ar gyfer gweithlu wedi eu grwpio o dan y meysydd datblygol Ffordd Gwynedd.

Cydnabyddir nad yw hwn yn amcan hawdd. Mae unrhyw ymdrech i newid diwylliant yn cymryd amser sylweddol i wreiddio ac yn ddatblygiad parhaus.

Arweinyddiaeth sy'n amlygu bod Ffordd Gwynedd yn bwysig ac yn cynnal y weledigaeth

Byddwn wedi sicrhau:

- arweinyddiaeth sy'n ysbrydoli ac ysgogi staff ac sy'n arwain trwy esiampl
- fframwaith cyfathrebu mewnol effeithiol sy'n cyfleu ac hyrwyddo gweledigaeth y Cyngor yn barhaus

Rheolwyr sydd "yn y gwaith" yn grymuso ac arfogi staff i gwrdd ag anghenion cwsmeriaid ac edrych am dulliau o wro'r galw am ein gwasanaethau; yn deall anghenion cwsmeriaid a chael gwared a rhwystrau.

Staff sydd wedi eu grymuso a'u harfogi i weithredu'n hyblyg i gyflawni anghenion cwsmeriaid ac i fynd ar ôl cyfleoedd i ddileu galw am wasanaethau

Byddwn wedi sicrhau:

- gweithlu sy'n ymwybodol o'i rôl
- gweithlu gyda'r sgiliau priodol, agwedd bositif tuag at waith a'r hyder i wneud penderfyniadau priodol er mwyn budd pobl Gwynedd
- gweithlu iach ac ymrwymedig
- diwylliant positif at iechyd, diogelwch a llesiant
- rheolwyr sy'n defnyddio'r dulliau a steil addas er mwyn datblygu potensial y gweithlu
- rheolwyr a staff sydd wedi eu paratoi a'u harfogi ar gyfer wynebu newid ac yn meddu ar y sgiliau a gwybodaeth i ymdopi gyda newid er mwyn cyflawni'n effeithiol
- bod pob aelod o'r gweithlu'n teimlo'n rhan o'r Cyngor ac yn cael eu gwerthfawrogi trwy ddefnyddio dulliau cyfathrebu effeithiol

Trefniadau ymgysylltu addas er mwyn sicrhau ein bod yn gwneud y pethau iawn o ran yr hyn sydd o bwys i bobl Gwynedd ac ymhle i flaenoriaethu ein hadnoddau

Byddwn wedi sicrhau:

- Gweithlu sy'n cyfrannu at ddiwallu anghenion
- Gwasanaethau ymgynghorol sy'n gwireddu anghenion rheolwyr a staff

Trefn rheoli perfformiad sy'n mesur yr hyn sy'n bwysig i bobl Gwynedd (a defnyddio'r mesurau hynny i yrru gwelliant parhaus)

Byddwn wedi sicrhau:

- diwylliant gwaith sy'n cefnogi, ysgogi ac annog gwelliant parhaus
- diwylliant o ddysgu oddi wrth ymarfer da eraill a rhannu ymarferion gorau'r Cyngor gyda phartneriaid
- unigolion a thimau yn cael eu cefnogi i gyrraedd eu llawn botensial
- gweithlu sy'n cymryd perchnogaeth am gyflawni ac sy'n atebol am ei ymddygiadau
- cyfle ar gael i bob aelod staff feithrin gwybodaeth, sgiliau, profiadau, dealltwriaeth a chymwysterau maent eu hangen i allu cyflawni dulliau arloesol o ddysgu a datblygu

Trefniadau llywodraethu sy'n seilio penderfyniadau ar sail tystiolaeth gadarn ar effaith ar bobl Gwynedd

Byddwn wedi sicrhau:

- Trefn sy'n meithrin a chefnogi'r ymddygiadau priodol
- Defnydd cyson o ddata a thueddiadau i arwain penderfyniadau ynghylch â'r gweithlu

Trefniadau darparu gwasanaeth sy'n creu gwerth i'r cwsmer

Byddwn wedi sicrhau:

- staff sy'n canolbwyntio ar greu gwerth i'r cwsmer
- lefel uchel o bresenoldeb yn y gwaith
- strwythurau rheolaethol addas er mwyn cefnogi'r gweithlu i gyflawni
- gweithio mewn partneriaeth gyda sefydliadau eraill er budd pobl Gwynedd.
- gweithlu sy'n gallu darparu gwasanaeth trwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg
- hyblygrwydd o fewn y gweithlu er mwyn ymateb i anghenion pobl Gwynedd

Polisiau sy'n hyrwyddo a chefnogi'r gallu i gyflawni anghenion ein pobl yn hytrach na chreu rhwystrau

Byddwn wedi sicrhau:

- hybu cydweithio ar draws y Cyngor a'i adrannau a thu hwnt
- diwylliant 'Un Cyngor' sy'n cynnal meddylfryd o weithredu fel sefydliad cyfan
- cysylltiadau positif ac adeiladol gyda staff a'u cynrychiolwyr hefo'r uchelgais o weithio mewn partneriaeth
- cynllunio'r gweithlu ar gyfer y dyfodol gan gynnwys adnabod a datblygu potensial
- opsiynau gweithio'n hyblyg sy'n hybu cydbwysedd bywyd a gwaith

Trefniadau Cyflogi sy'n arfogi staff ac yn atgyfnerthu'r ymddygiadau hynny sy'n rhoi pobl Gwynedd yn ganolog

Byddwn wedi sicrhau:

- prosesau recriwtio a phenodi sy'n cynnwys asesiad o ymgeiswyr am eu hagwedd a'u potensial
- diwylliant dysgu a datblygu cynhwysol sy'n canolbwyntio ar y gallu i gyflawni
- buddiannau ariannol ac anariannol ar gael er mwyn denu a chadw staff o ansawdd
- Cyngor Gwynedd yn cael ei gydnabod fel y cyflogwr o ddewis o fewn yr ardal
- amgylchedd gwaith sy'n hyrwyddo'r Gymraeg fel yr iaith naturiol ym mhob agwedd o waith y Cyngor
- bod y Cyngor yn cael ei gydnabod fel arloeswr ym maes adnoddau dynol
- amgylchedd gwaith ysgogol, sy'n cefnogi hunan-datblygiad i'r holl weithlu

Y RHAGLEN WAITH -

BETH SYDD ANGEN EI WNEUD I GYRRAEDD YR UCHELGAIS?

Er mwyn gwireddu'r uchelgais lluniwyd rhaglen waith gynhwysfawr ar gyfer cyfnod y Cynllun Pobl. Bydd newid cyson a chynyddol dros y blynyddoedd nesaf a bydd angen adolygu'r Cynllun i adlewyrchu hynny. Cydnabyddir felly na fydd y Cynllun yn aros yn llonydd ond mae'r prosiectau a restrir isod wedi'u hadnabod fel y prif ymyraethau presennol.

Arweinyddiaeth sy'n amlygu bod Ffordd Gwynedd yn bwysig ac yn cynnal y weledigaeth	Arweinydd
Llunio a chynnal rhaglen datblygu arweinwyr	GO
Cyfundrefn gyfathrebu fewnol ar gyfer pawb	SGW
Rheolwyr sydd "yn y gwaith" yn grymuso ac arfogi staff i gwrdd ag anghenion cwsmeriaid ac edrych am ddulliau o wro'r galw am ein gwasanaethau; yn deall anghenion cwsmeriaid a chael gwared a rhwystrau. Staff sydd wedi eu grymuso a'u harfogi i weithredu'n hyblyg i gyflawni anghenion cwsmeriaid ac i fynd ar ôl cyfleoedd i ddileu galw am wasanaethau;	
Sicrhau rheolwyr a staff gyda'r sgiliau priodol i weithredu	SJB
Adolygu cynlluniau ar gyfer croesawu staff a rheolwyr newydd	JCC
Gwella safon iechyd staff trwy datblygu ac ymestyn y rhaglen hybu iechyd a lles a'i heffaith i bob rhan o'r Cyngor	CL
Sicrhau trefniadau effeithiol ar gyfer clywed a gwrando ar lais staff	SJB
Darparu modelau busnes sy'n cefnogi grymuso a galluogi rheolwyr a staff	EHW
Cyflwyno dulliau arloesol o ddysgu a datblygu er mwyn adnabod a chyfarch gofynion amrywiol	JCC
Trefniadau ymgysylltu addas er mwyn sicrhau ein bod yn gwneud y pethau iawn o ran yr hyn sydd o bwys i bobl Gwynedd ac ymhle i flaenoriaethu ein hadnoddau	
Cyflwyno cyfundrefn ar gyfer canfod lefel bodlonrwydd o'r gwasanaethau ymgynghorol adnoddau dynol	GO
Trefniadau llywodraethu sy'n seilio penderfyniadau ar sail tystiolaeth gadarn ar effaith ar bobl Gwynedd	
Cyflwyno a gweithredu cyfundrefn sy'n defnyddio gwybodaeth a data adnoddau dynol i arwain penderfyniadau	EE
Cyflwyno cyfundrefn sy'n sicrhau'r budd mwyaf o'r wybodaeth sy'n deillio o'r arolygon staff	SJB

Trefn Rheoli Perfformiad sy'n mesur yr hyn sy'n bwysig i bobl Gwynedd (a defnyddio'r mesurau hynny i yrru gwelliant parhaus)	
Sefydlu diwylliant o adolygu perfformiad parhaus	GO
Trefniadau darparu gwasanaeth sy'n creu gwerth i'r cwsmer ac i bobl Gwynedd yn ehangach	
Adolygiadau Gwasanaeth	GR
Gwreiddio'r ymgyrch weledol i hyrwyddo'r diwylliant	SJB
Ymgorffori ymarferion da dylunio strwythurau i mewn i'r broses ail-strwythuro	EHW
Cynyddu lefel presenoldeb staff	EHW
Hyrwyddo'r defnydd cyson o'r Gymraeg er mwyn cyfarch anghenion pobl Gwynedd	GO
Polisiau sy'n hyrwyddo a chefnogi'r gallu i gyflawni anghenion ein pobl yn hytrach na chreu rhwystrau	
Sicrhau bod polisiau corfforaethol yn gweddu i'r diwylliant o gyflawni	JR
Adolygu a sicrhau bod amodau gwaith yn adlewyrchu'r diwylliant a geisir ei sefydlu	EHW
Hyrwyddo, cefnogi ac hwyluso trefniadau cynllunio'r gweithlu	EHW
Hyrwyddo, ysgogi ac hwyluso trefniadau a phatrymau gweithio amgen	SJB
Adeiladu a datblygu dealltwriaeth o weithio mewn partneriaeth hefo staff a'u cynrychiolwyr	EHW
Trefniadau Cyflogi sy'n arfogi staff ac yn atgyfnerthu'r ymddygiadau hynny sy'n rhoi pobl Gwynedd yn ganolog	
Cyflwyno ymarferion da o ran rheoli talent ar draws y Cyngor	JCC
Addasu trefn recriwtio i sicrhau bod mesur "sgiliau pobl" yn rhan o'r broses	EHW

Y CYFRIFOLDEBAU

PWY SY'N GYFRIFOL AM WEITHREDU'R CYNLLUN HWN?

Mae'n hawdd cyfyngu atebolrwydd am gyflawni'r Cynllun hwn i'r Adran Cefnogaeth Gorfforaethol yn unig, ond y gwir yw, mae'n perthyn i'r holl Gyngor. I lwyddo, mae angen ein hymrwymiad a'n hegni ni i gyd.

- Mae gan y Tîm Arweinyddiaeth ac Aelodau Etholedig y cyfrifoldeb i arwain trwy esiampl a chyflwyno cyfeiriad sy'n glir a diamwys gydag ymddygiadau priodol i'w cefnogi
- Mae gan bob rheolwr gyfrifoldeb i sicrhau y gall pob aelod o'r gweithlu gyflawni i'w lawn potensial
- Mae perchnogaeth a mewnbwn gweithlu yn hanfodol er mwyn gwneud y Cynllun hwn yn fyw a'i osod fel rhan o'n diwylliant. Trwy ein gweithredoedd ac ymddygiadau gellir dangos bod y Cyngor o ddifrif ynglŷn â'r hyn yr ydym yn ei ddweud.
- Mae gan yr adrannau cefnogol gyfrifoldeb i greu, adolygu a chynnal polisiâu a phrosesau perthnasol i gefnogi'r Cynllun hwn, a sicrhau eu bod yn rhai arloesol sy'n parhau i ateb y gofynion trwy ddatblygu'n barhaus.
- Bydd swyddogion o fewn yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol yn cydlynu'r prosiectau unigol ac yn sicrhau mewnbwn gan eraill ar draws gwasanaethau'r Cyngor.

LLYWODRAETHU'R CYNLLUN

Mae cyfrifoldeb am fonitro cynnydd y Cynllun yn aros gyda'r Aelod Cabinet (Adnoddau) a bydd y Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol yn adrodd iddo. Yn ogystal bydd grŵp o swyddogion cynrychioladol yn cadw trosolwg ac yn awgrymu addasiadau i ddatrys newidiadau yn y sefyllfa.

ADOLYGU'R CYNLLUN

Bydd y materion sy'n gyrru'r Cynllun hwn yn esblygu dros ei gyfnod gweithredu gyda rhai newydd yn codi a phwyslais a blaenoriaeth rhai eraill yn newid. Bydd yn holl bwysig bod y Cynllun ei hun yn esblygu yn yr un modd. Byddwn yn asesu cynnydd ac effaith ein gwaith yn rheolaidd er mwyn sicrhau ein bod ni'n parhau i weithio tuag at weledigaeth y Cyngor a bodloni'r gyrrwyr sy'n effeithio arno.

Adolygir y Cynllun yn ffurfiol pob blwyddyn ond bydd y pwyslais ar adolygu'n barhaus. Gwneir hyn trwy gyfuniad o adrodd i'r Aelod Cabinet (Adnoddau) ac ymgynghori gyda'r Grwp Rheoli a'r Grwp Uwch Reolwyr traws-adrannol.

MESUR YR EFFAITH – SUT YDAN NI'N GWYBOD BOD NI'N LLWYDDO?

Cyfuniad o fesuryddion a data rheolaethol yn ogystal ac ymgynghori/ymgysylltu hefo staff a rheolwyr ar draws y Cyngor

Mesuryddion

- Canran o staff sy'n bositif ac yn fodlon gyda'r Cyngor fel cyflogwr
- Lefel positifrwydd ymysg trigolion Gwynedd o'r Cyngor fel cyflogwr
- Canran o ymgeiswyr mewnol ac allanol addas ar gyfer swyddi ar bob lefel yn y Cyngor
- Canran staff sy'n gallu darparu gwasanaeth trwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg
- Nifer o ddyddiau absenoldeb salwch y pen
- Nifer o drefniadau gweithio'n hyblyg a barn swyddogion ynglyn a'u heffeithiolrwydd
- Nifer o achosion cyflogaeth sy'n cael eu cyfeirio i sylw'r Pwyllgor Apelau Cyflogaeth, a'r nifer o apeliadau sy'n cael eu caniatáu gan y Pwyllgor hwnnw
- Barn staff y Cyngor ynglyn a natur a chynnwys y pecyn buddiannau a gynigir

Data Rheolaethol

Byddwn hefyd yn defnyddio cyfres o ddata rheolaethol ar draws y meysydd gwaith er mwyn miniogi a sicrhau eglurder o'r sefyllfa a chynnydd yn ein rhaglen waith.

